

Exchange-traded fund (ETF)

Med en ETF kan du investere i en børsnoteret fond, der har til hensigt at følge udviklingen i et bestemt aktie- eller obligationsindeks.

Hvad er ETF?

En ETF er enkelt beskrevet et evigt løbende børsnoteret værdipapir, hvis formål oftest er at følge udviklingen i eksempelvis et aktie- eller et obligationsindeks.

Succeskriteriet for en sådan ETF er at opnå et afkast, der er så tæt som muligt på det indeks, som ETF'en følger (benchmark). Dermed er omkostningsniveauet ofte lavere end ved en traditionel investeringsforening, som bruger ressourcer på at analysere sig frem til at kunne udvælge enkelte aktier, der vurderes at klare sig bedre end markedet generelt. Som investor i en ETF vil du derfor heller ikke kunne regne med at få et afkast, der er højere end det generelle markedsafkast (læs mere i afsnittene Afkast og Handelsomkostninger). Sikkerheden i den traditionelle ETF-konstruktion er, at de fysiske aktiver findes og ligger til sikkerhed for investorernes ETF'er. En ETF, som ikke overholder kravene i UCITS-direktivet er kompleks, hvilket kan skyldes at ETF'en ikke opfylder et eller flere af kravene om diversifikation, risikostyring samt risikoeksponeringsgrænser.

En ETF opstår

En ETF med sikkerhed i de bagvedliggende aktiver opstår, når en arrangør tager initiativ til at etablere en fond, der eksempelvis har til formål at give et afkast, som svarer til udviklingen i det engelske aktieindeks – FTSE 100. Arrangøren finder frem til eksempelvis en institutionel investor, der råder over de aktier, der indgår i FTSE 100-indekset. De to parter indgår en aftale om, at den institutionelle investor leverer en samling af aktier (en såkaldt kurv af aktier), der svarer til det engelske FTSE 100-aktieindeks.

Til gengæld modtager den institutionelle investor ETF'er for en tilsvarende værdi. Disse ETF'er kan den institutionelle investor nu sælge i markedet til interesserede investorer.

ETF'er baseret på en derivataftale

ETF'er kan i stedet for at være sikret med de bagvedliggende fysiske aktiver være baseret på en derivataftale som eksempelvis en swap-aftale. Er dette tilfældet, betegnes ETF'en som en syntetisk ETF. Opbygningen af disse ETF'er kan variere en del, men ved alle typer vil der være en modpartsrisiko for

ejerne af ETF'erne, hvis modparten i swap-aftalen ikke er i stand til at opfylde sine forpligtelser. For at minimere denne risiko etableres der et sikkerhedsdepot i en depotbank, der skal tjene til din sikkerhed. Sikkerhedsdepotet kan bestå af kontanter eller værdipapirer. Investorerne i ETF'erne har dog ikke sikkerhed for, at der vil være fuld dækning for dine ETF'er i sikkerhedsdepotet. Derfor er risikoen ved syntetiske ETF'er højere end ved ETF'er med sikkerhed i de bagvedliggende aktiver.

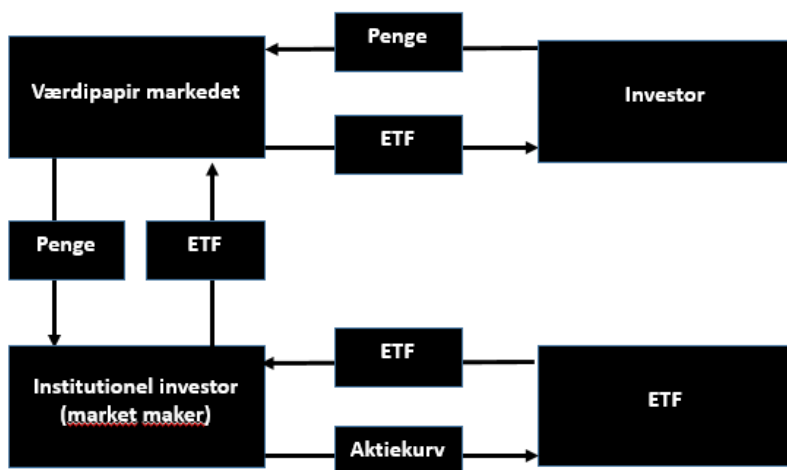
Afkast

De fleste ETF'er er passivt forvaltede og sigter derfor efter at skabe et afkast, der ligger så tæt som muligt på det indeks, den enkelte ETF følger (benchmark). Der er dog forskel på, hvor præcist de forskellige ETF'er rammer. Det skyldes, at mange ETF'er ikke har investeret i alle aktier i det indeks, de ønsker at følge, men måske kun dækker 95% af markedet. Det medfører en risiko for, at ETF'en enten klarer sig bedre eller dårligere end indekset. Samtidig er der omkostninger forbundet med ETF'en. Denne omkostning bliver trukket fra afkastet, og derfor vil ETF'en alt andet lige klare sig lidt dårligere end indekset. Endelig kan en ETF modtage penge for at låne sin aktiebeholdning ud. Dette beløb kan typisk være medvirkende til at give et lille merafkast til dig, men det medfører også en øget risiko for dig (læs mere i afsnittet Hvad er risikoen?).

Handelsomkostninger

Fordi ETF'er normalt er passivt forvaltede, er omkostningsniveauet i fondene normalt lavere end de aktivt forvaltede investeringsforeningsafdelinger. En aktivt forvaltet investeringsforeningsafdeling, der investerer i udenlandske aktier, vil typisk have et højere

Eksempel på opbygning af en ETF



omkostningsniveau end en passiv ETF. Da ETF'er oftes handles på udenlandske børser, skal du være opmærksom på, at den kurtage, du betaler for at handle, ofte er højere, end når du handler et dansk investeringsbevis. Da ETF'er desuden handles i udenlandsk valuta, må du regne med omkostninger i forbindelse med omveksling til og fra danske kroner.

Sådan handler du

Du køber og sælger en ETF som en udenlandsk aktie og altid til markedspris. Der er ikke som ved investeringsbeviser mulighed for at indløse ETF'en direkte hos udsteder.

Prisfastsættelse

Prisen på en ETF fastsættes via udbud og efterspørgsel. En ETF har en indre værdi præcis som investeringsbeviser. Men modsat investeringsbeviser, som har en grænse for, hvor langt kursen kan komme fra den indre værdi, kan en ETF i princippet handles langt fra den indre værdi – både højere og lavere. I praksis ligger kursen på en ETF dog sjældent langt fra den indre værdi. Det skyldes, at markedskræfterne i sig selv vil sørge for, at en evt. skævhed i prisfastsættelsen udlignes. Den generelle markedssituation og de bagvedliggende aktivers likviditet vil være med til at bestemme, hvor stort et spænd mellem købs- og salgpris, som du må acceptere.

Hvad er risikoen?

Markedsrisiko

Der findes en markedsrisiko på alle ETF'er. Markedsrisikoen afspejler risikoen for udsving i det marked, der investeres i. Du må du være indstillet på, at der i urolige markedssituationer kan opstå betydelige tab, og at disse kan opstå på meget kort tid.

Selskabsrisiko

Når en ETF har til formål at følge eksempelvis et aktieindeks tæt, vil selskabsrisikoen være begrænset. Det skyldes, at ETF'ens værditab i procent vil være det samme som

faldet i aktieindekset, hvis et af de selskaber, ETF'en har investeret i eksempelvis skulle gå konkurs. I tilfælde, hvor ETF'en ikke følger et indeks, kan der opstå en betydelig selskabsrisiko i forhold til enkelte aktiver.

Likviditetsrisiko

I perioder med urolige markedsforhold kan det være vanskeligt at omsætte ETF'en, hvilket kan medføre tab.

Modpartsrisiko

Hvis ETF'en udlåner sine aktiver mod at få en indtjening, vil der være en modpartsrisiko i forhold til den, der har lånt aktiverne. Ved de fleste ETF'er, der er sikret med fysiske aktiver, vil der blive indgået aftaler om at udlåne deres aktiver. Ved syntetiske ETF'er skal du være opmærksom på, at der findes en risiko på modparten i det finansielle instrument, fx i en swapaftale. Størrelsen af disse risici kan være meget forskellig fra ETF til ETF, og det er derfor vigtigt, at du grundigt orienterer om forholdene i den enkelte ETF.

Valutarisiko

Da ETF'er handles i udenlandsk valuta, er du udsat for, at valutakurser svinger. Du løber derfor en risiko for, at valutakurserne udvikler sig ugunstigt for dig og medfører tab.

Bæredygtighedsrisiko

Ved bæredygtighedsrisiko forstås en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som hvis den indtræffer, kan have negativ indvirkning på værdien af investeringen.

Bæredygtighedsrisici kan identificeres som særlige risici forbundet med udsteder i forbindelse med:

- Den grønne omstilling, hvilket vil påvirke efterspørgslen efter forskellige energikilder samt regulering for forbruget af disse

- Klimaforandringer, hvilket kan indebære fysiske risici for udsteders værdier

- Forurening, hvilket kan indebære omkostninger til udsteder for oprydning eller omstilling af produktionen

- God selskabsledelse, hvor mangel på diversitet og uafhængighed i bestyrelsen kan spille en rolle

Dette er eksempler på bæredygtigheds risici, og der kan være andre risici, der er særligt relevante for bestemte udstedere.

Skat

ETF'er er forskellig, alt efter om du investerer frie midler, en pensionsopsparing, virksomheds- eller selskabsmidler. Den skattemæssige behandling kan variere og ændre sig afhængig af dine skattemæssige forhold, eller som følge af ændrede regler for beskatning.

Vi anbefaler derfor altid, at du kontakter en skatterådgiver for at få klarlagt de skattemæssige konsekvenser inden du investerer i ETF'er.

Prospekt og supplerende materiale

Der er udarbejdet prospekt for ETF'er. Prospektet beskriver i detaljer de fuldstændige vilkår, herunder de risikofaktorer, der er ved den konkrete ETF. Der er ligeledes udarbejdet et dokument med central information, som mere kortfattet beskriver ETF'ens investerings- område samt afkast og risikoforhold. Du kan finde prospekt, central information samt produktinformation på den enkelte udbyders hjemmeside eller via din netbank. Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i dette materiale, før du træffer beslutning om investering.

Senest opdateret 1. March 2024